

Attraktiva Dalsland

En fördjupad analys av möjligheterna att bygga och utveckla bostäder och verksamheter i attraktiva lägen i Dalsland

Clara Fägerlind, Vidar Glette, Hugo Rosenlund, Hulda Hardardottir & Isak Smårs

RAMBOLL

Bright Ideas.
Sustainable change.

Inledning och metod

Utredningen utgör en del i *Det goda livet i Dalsland*

- En fördjupad analys av möjligheterna att etablera attraktiva boende och verksamheter i Dalsland.
- En modell har tagits fram för att belysa och bedöma olika områdens attraktivitet utifrån tre huvudkategorier; social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet

Metod för arbetet

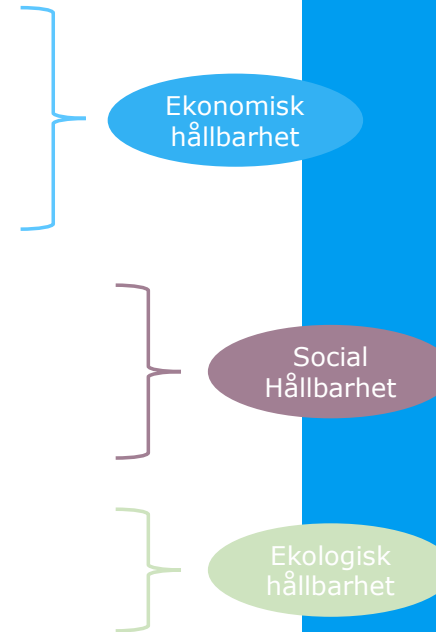
- Databesamling via ÖP och annan befintlig data
- Workshop med kommuner, region och Länsstyrelse
- Kvalitativa intervjuer med kommunerna och andra aktörer
- Analys av utpekade områden
- Utveckling av modell

Slutsatser

Utifrån den analys som genomförts har utredningen landat i följande slutsatser:

- Det är i nuläget svårt att bygga med ekonomisk bärkraft
- Viktigt att attrahera personer i arbetsför ålder
- Befintlig infrastruktur behöver stärkas och vidareutvecklas
- Noder för utökad service och möjligheter till aktiviteter
- Tillgång till enklare jobb och kvalificerad arbetskraft är utmanade
- Utveckla samhället för att främja Dalslands identitet
- Strandskydd viktas ej i tillräcklig utsträckning
- Undersök om jordbruksmark kan tas i anspråk i stationsnära lägen

Modellen

Modellen bygger på följande underlag från Dalsland:

- Slutsatser från intervjuer med kommunerna
- Genomlysning av kommunalt utpekade områden
- Workshops med kommuner, VGR och Länsstyrelsen
- Exempel på liknande modeller från andra platser
- Inventering av geografisk kopplad information
  - Skyddade områden, strandskydd; kulturmiljö
  - Kollektivtrafik, turer & hpl
  - Målpunkter för service
  - Kvadratmeterpriser
  - Sysselsättning och pendling
  - Friluftsliv och rekreation

Sammanvägd hållbarhetsbedömning

EKONOMISK HÅLLBARHET

Finansiell bärkraft

Att en etablering i sig är finansiellt bärkraftig med investeringar som är långsiktigt hållbara och som kan generera ett värde till näringsliv och service gynnar hela Dalsland.

Infrastruktur

Den föreslagna utbyggnaden innebär möjlighet att nyttja eller stärka befintlig infrastruktur.

SOCIAL HÅLLBARHET

Jobb och kompetens

Den föreslagna utbyggnaden innebär att flera arbetstillfällen skapas och/eller höjer kapaciteten på arbetskraft i Dalsland

Vardag och gemenskap

Den föreslagna utbyggnaden innebär att Dalsland kan erbjuda en balans i tillvaron med ett rikt vardagsliv

EKOLOGISK HÅLLBARHET

Natur och friluftsliv

Den föreslagna utbyggnaden innebär att Dalslands unika naturvärden bibehålls.

Miljö och areella näringar

Möjlighet att undvika negativ påverkan på jordbruk och miljö, alternativt kompensera, anpassa eller skapa positiva synergieffekter.

Koppling till LIS-planer

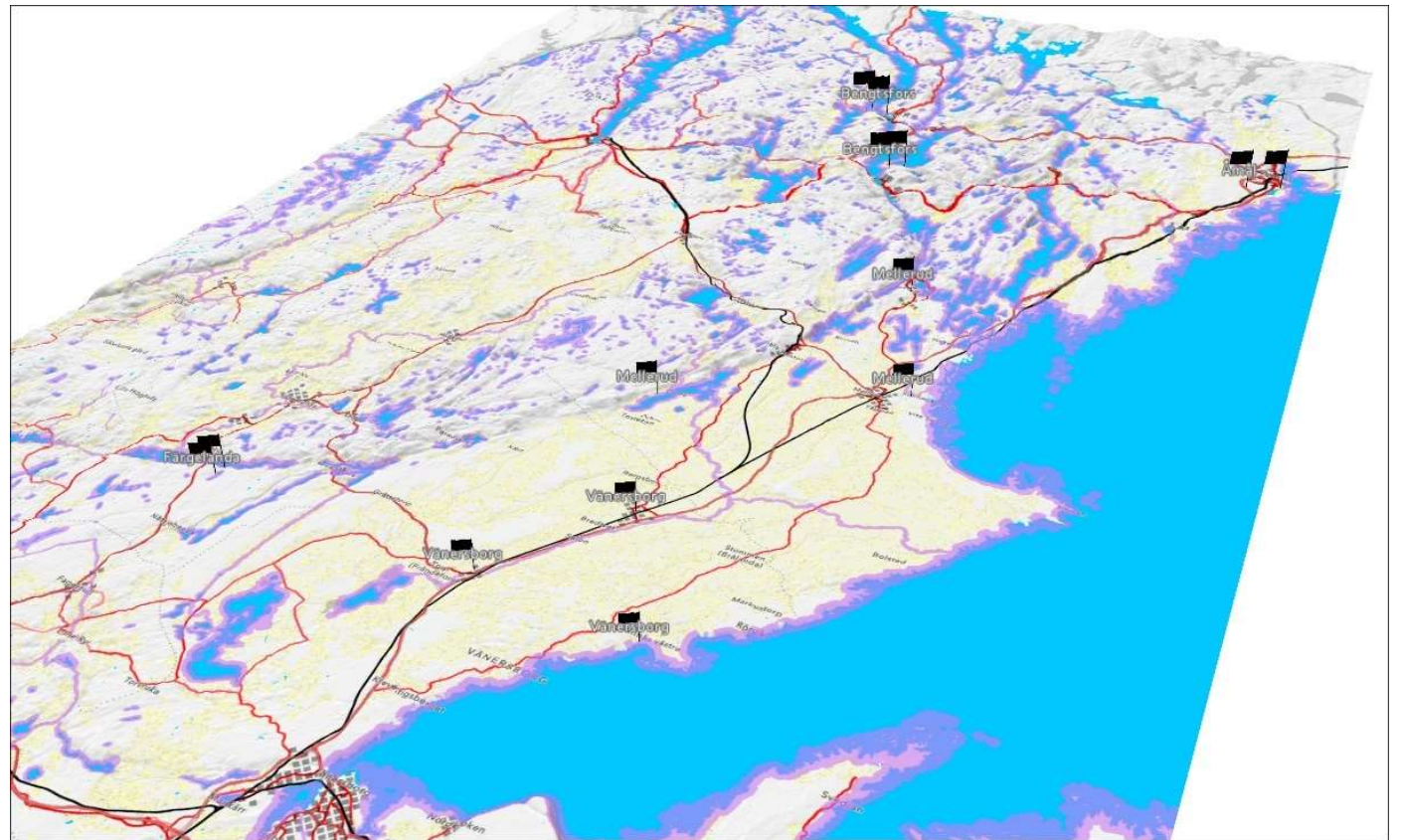
Attraktivt, intresse finns

Primärt bostadsbebyggelse

Åmål: anstalt, äldreboende

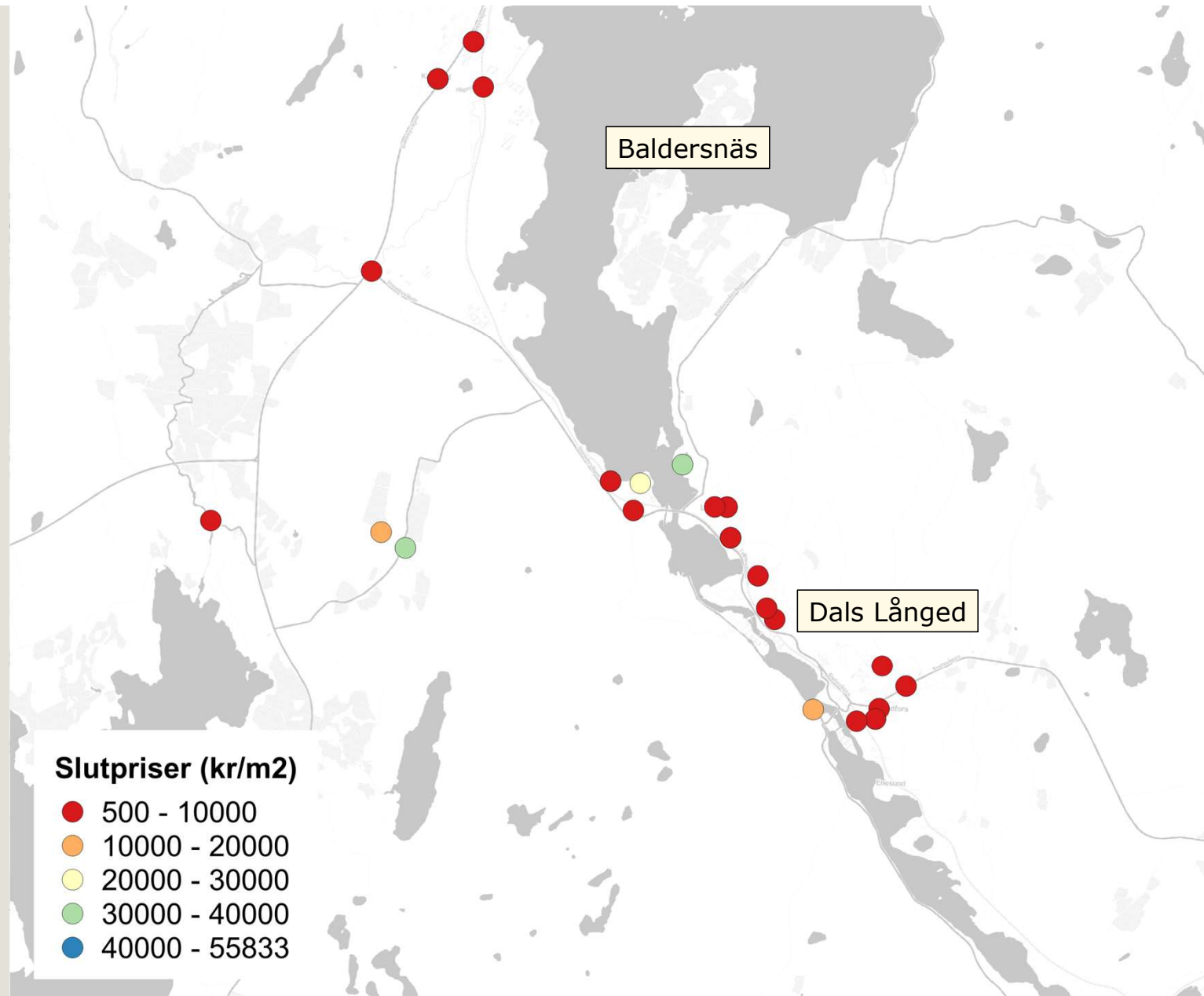
- 2 platser i Färgelanda, behandlas som 1 område
- 3 platser i Vänersborg – liknande förutsättningar för Frändefors & Brålanda
- 3 platser i Mellerud
- 4 platser i Bengtsfors, behandlas som 2 områden
- 2 platser i Åmål

Utpekade platser

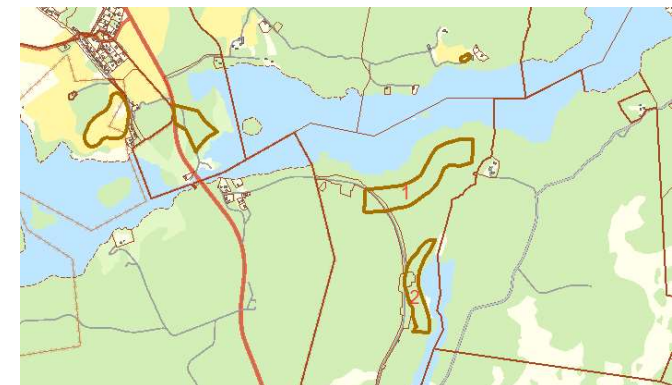
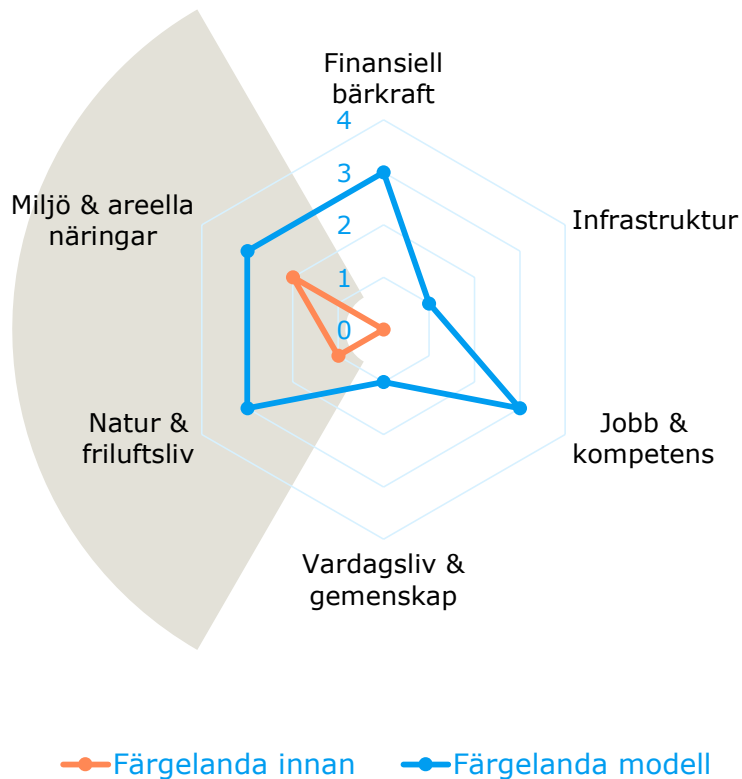
Exempel på underlag för förståelse av lokala förutsättningar och faktisk användning:

- Intensitetskartor från Strava
- Möjlighet att studera både på **land** (löpning, vandring) och på **vatten** (paddling, simning)
- Slutpriser på försäljningar av villor, radhus och lägenheter
- Stödjer antagande om attraktivitet i sjönära läge
- Större statistiskt underlag skulle kunna peka på fler lokaliseringsfaktorer/ geografiska skillnader

- Områden utpekade i LIS-plan
- Lämnar strandlinjen obebyggd
- Enligt Länsstyrelsens granskning ingår områdena i Dagsholms naturområde som har betydande värden för friluftslivet och bedöms därmed som olämpliga som LIS-område.
- I en sammanvägd modell kan detta viktas mot faktisk användning, där andra områden i Färgelanda har större betydelse ur ett kommunalt perspektiv
- Dagsholms naturområde skulle kunna ses som en tillgång för närrekreation
- Förutsätter att bestämmelser om skyddszon längs vattnet vidareförs i detaljplanering

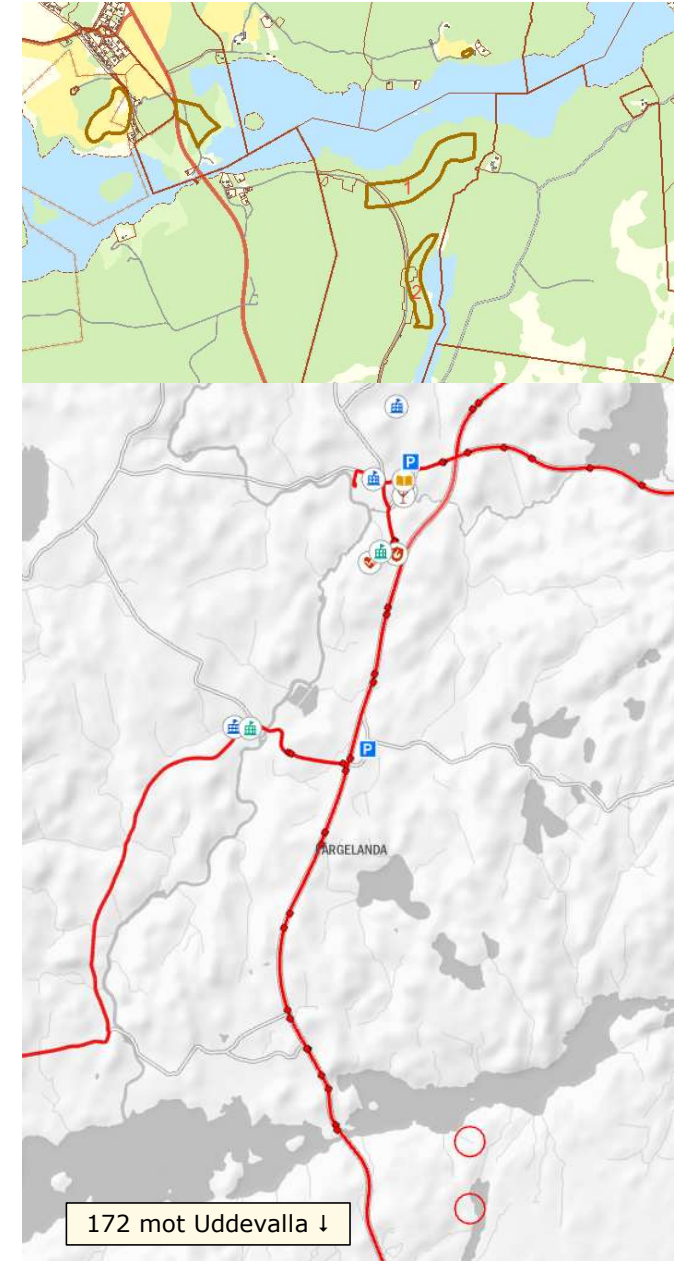
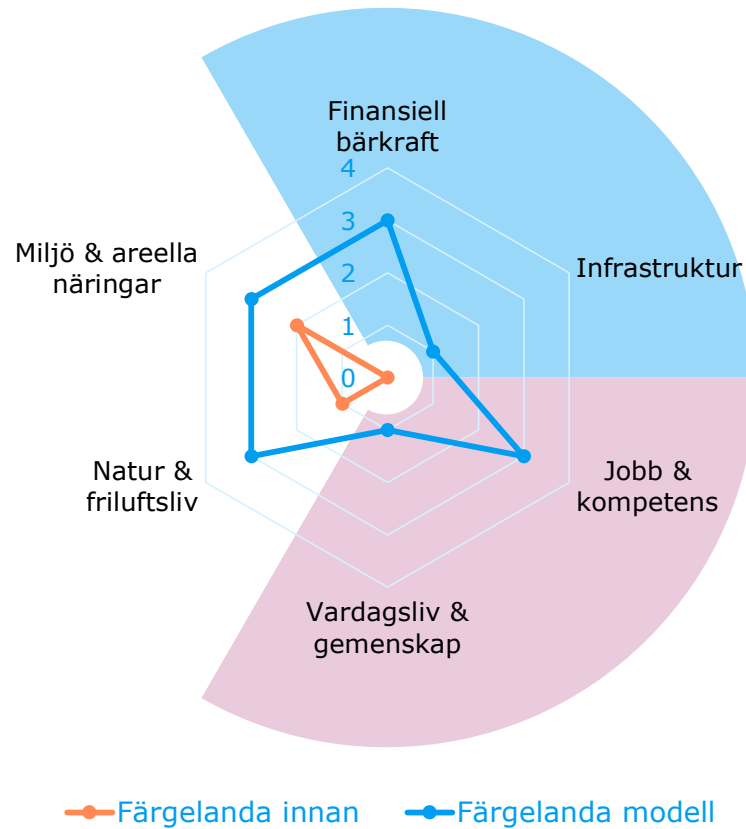
Färgelanda Ellenö/Östersjön/Hovsjön

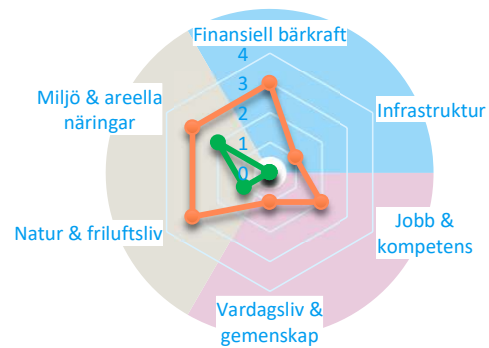

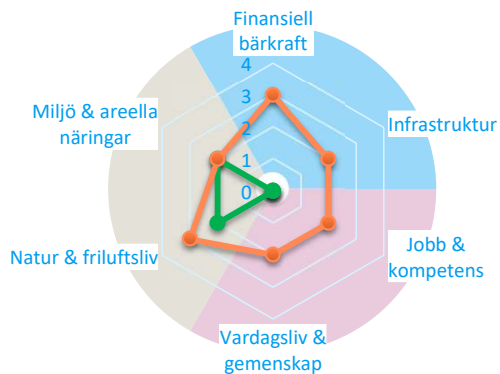
- Genom en anslutning till väg 172 finns goda pendlingsmöjligheter mot Uddevalla och även vidare
- Innebär intresse för bostads-etablering med tillgång till en attraktiv arbetsmarknad
- God vägkoppling, busstrafik
- I ett vardagslivsperspektiv ligger arbetsplatsplatser och service åt olika håll. Detta kan innebära dubbla resor på väg 172 till och från centralorten
- Området ligger också långt ifrån befintliga tätorter där teknisk infrastruktur (vatten, VA) finns, vilket innebär kostnader för kommunen – behöver vägas mot ev. skatte-intäkter från nya invånare.

Färgelanda Ellenö/Östersjön/Hovsjön

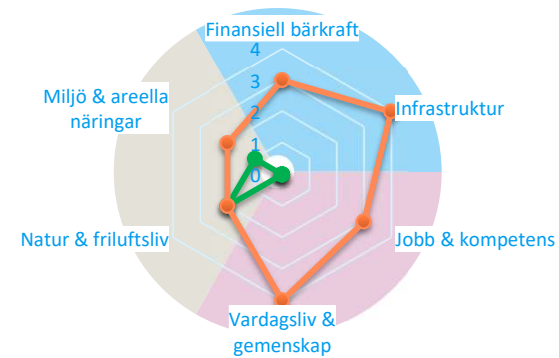

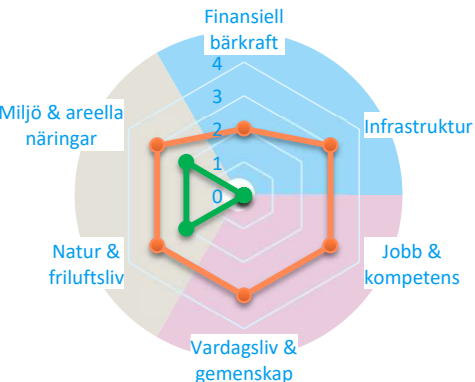
● Färgelanda innan ● Färgelanda modell

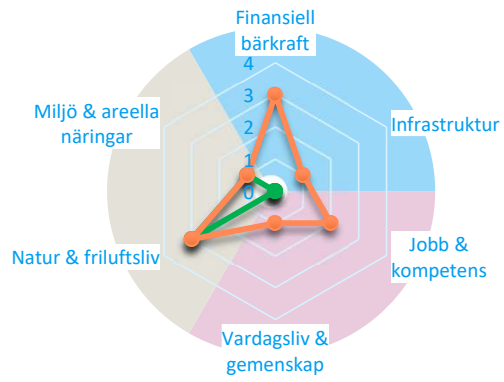
● Sikhallsviken innan ● Sikhallsviken modell

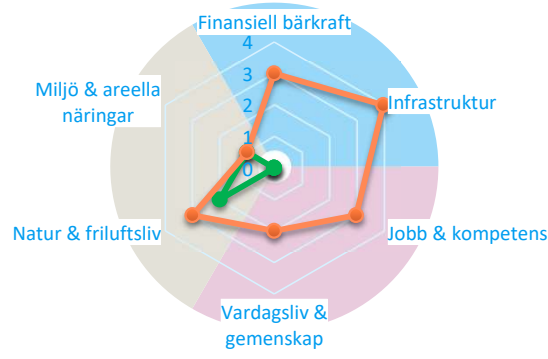
● Brålanda/Frändefors innan ● Brålanda/Frändefors modell

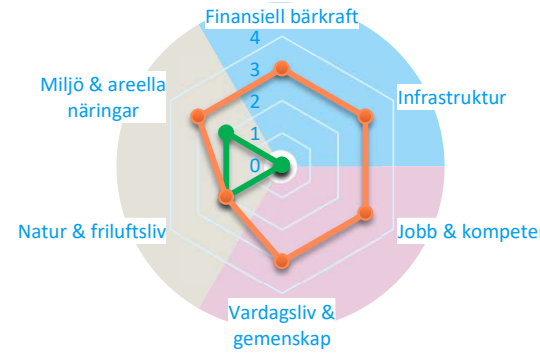
● Åsensbruk innan ● Åsensbruk modell

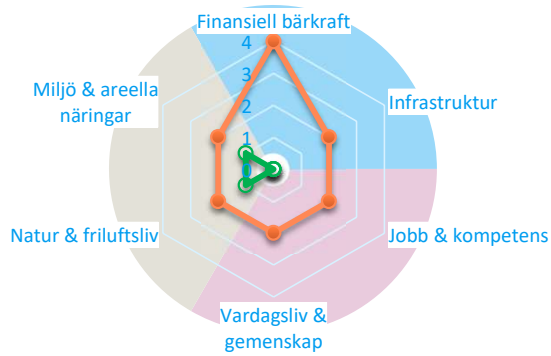
● Gunvarsbym innan ● Gunvarsbym modell

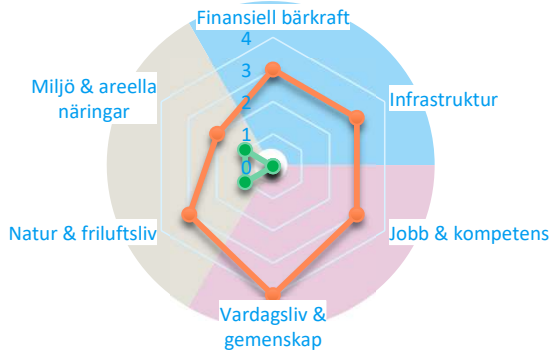
● Västra Kurran innan ● Västra Kurran modell

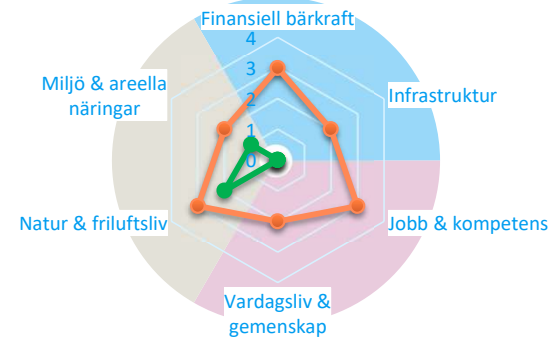
● Bengtsfors innan ● Bengtsfors modell

● Baldersnäs/Ekebol innan ● Baldersnäs/Ekebol modell

● Näsviken innan ● Näsviken modell

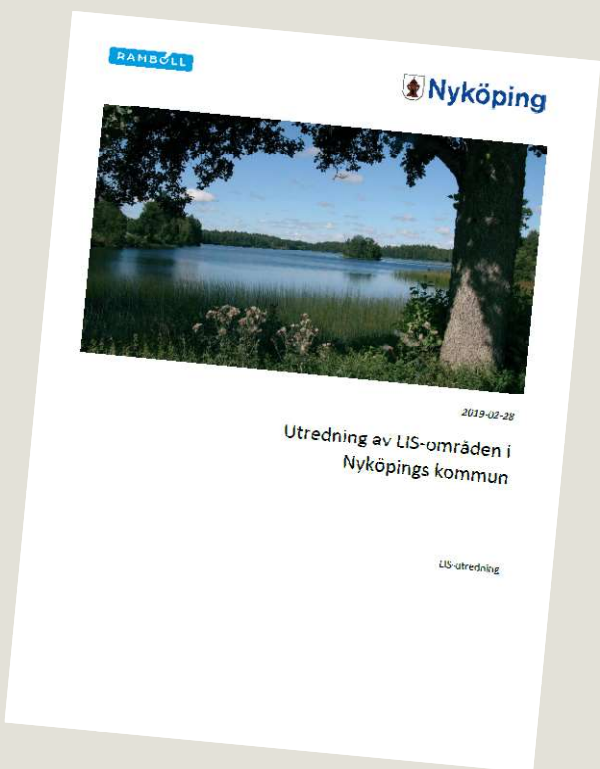

● E45/anstalt innan ● E45/anstalt modell

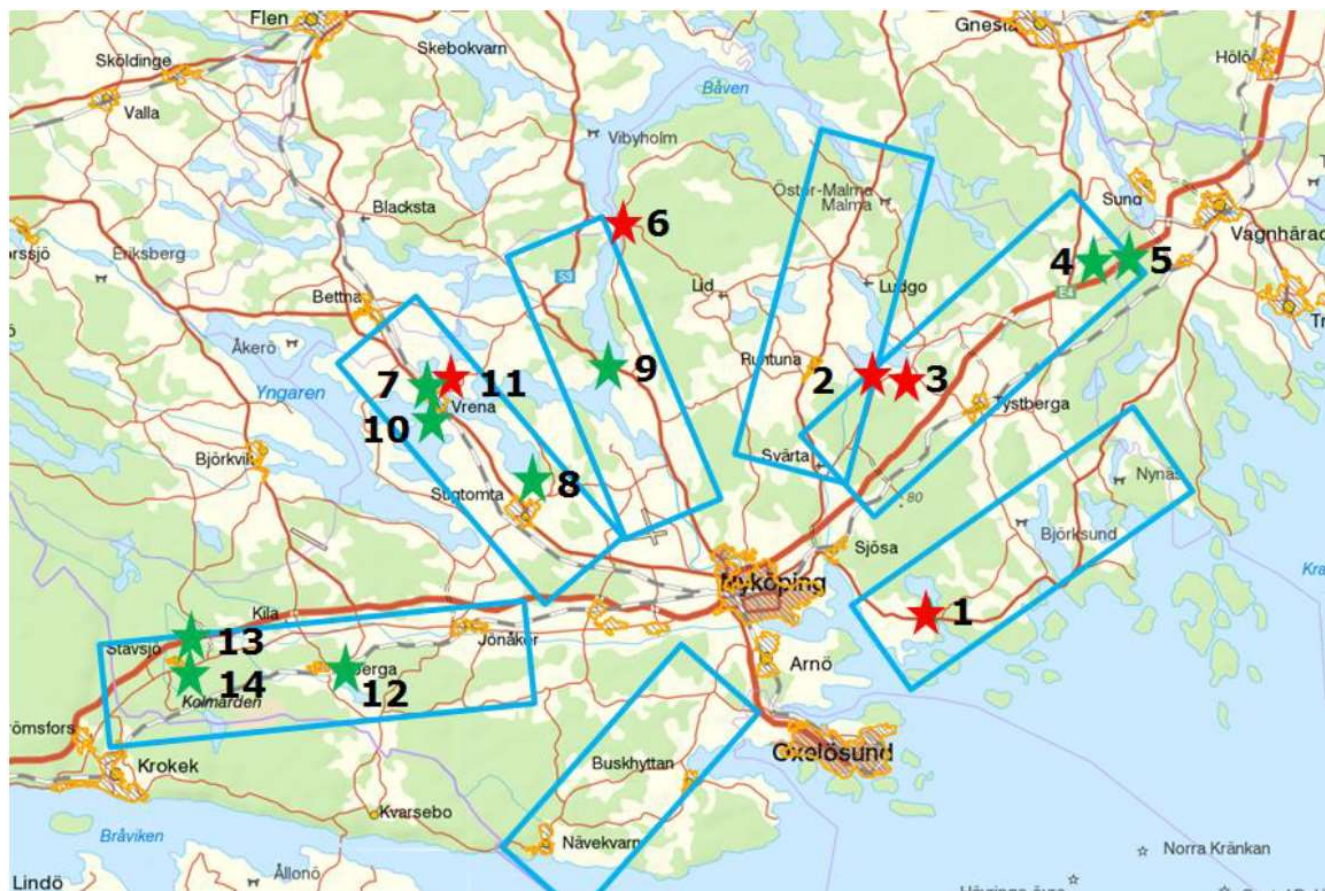
Ramboll

Koppla på arbete med kommunala LIS-planer

Integrera modellen i analyser, fördjupat genom enkäter och kommunala planer/underlag

Utvecklingsmöjligheter

Figur 1: Sammanfattande karta med stråk. Stjärnor markerar föreslagna LIS-områden. Grön stjärna avser områden för bostäder. Röd stjärna avser verksamheter.

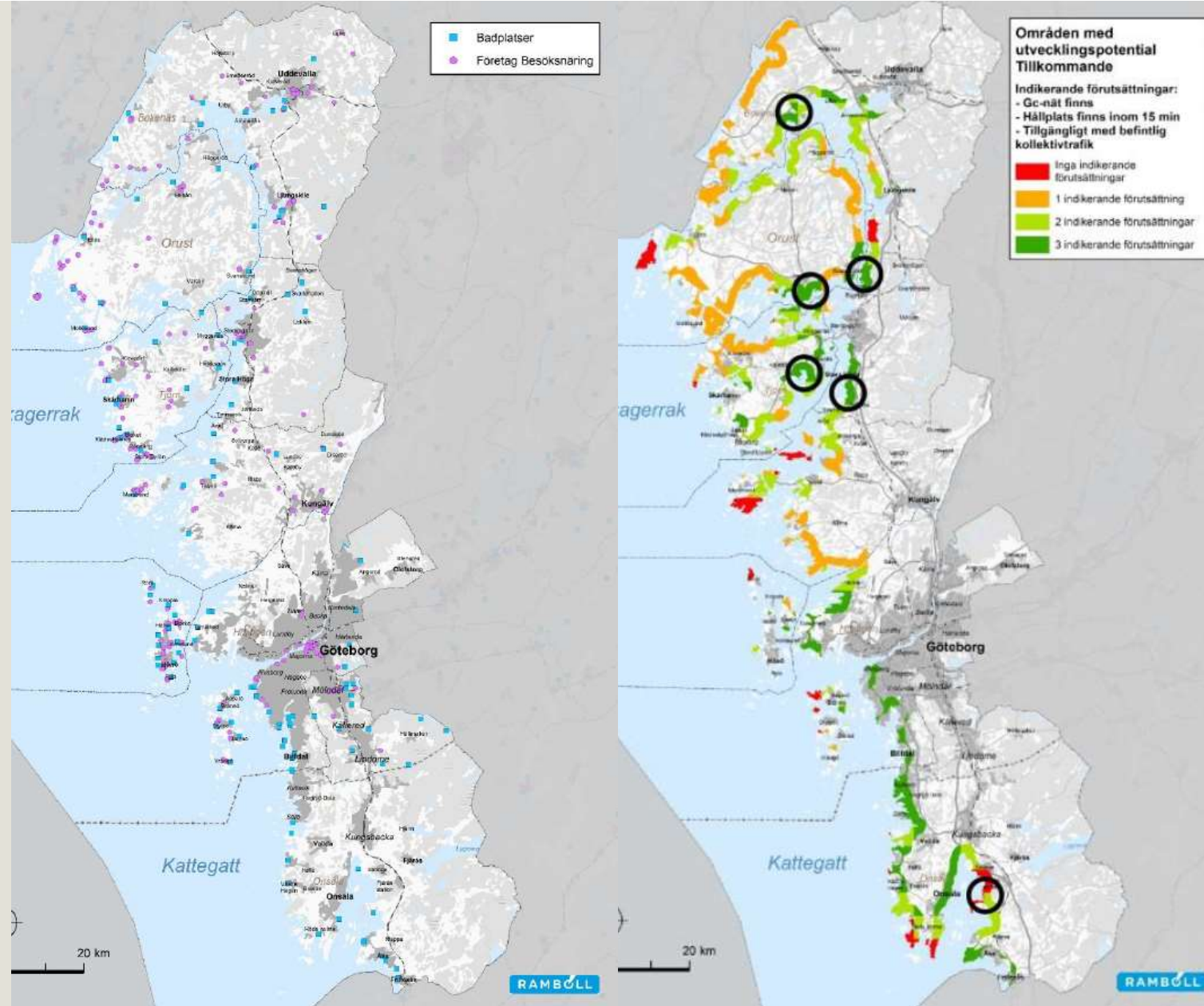
Multikriterieanalys för att skapa nya planeringsunderlag

Överlappande förutsättningar inom geografiska platser

Möjlighet till viktning

Ramböll

Tack!

Clara Fägerlind

Clara.fagerlind@ramboll.com

Vidar Glette

Vidar.glette@ramboll.se